

डॉ. हेडगेवार सेवा समिती

कृषि विज्ञान केंद्र, नंदुरबार

पशुधनासाठी हिरवा चारा उत्पादन तंत्रज्ञान

चारा पिक लागवड	ज्वारी	बाजरी	मका	लसूण घास	बरसीम	स्टायलो	चवळी	हेज ल्युसर्न	ओट / सातु	सुबाभुळ
वाण	COFS - ३१, COFS - २९	DHN- ६, फुले यशवंत, फुले गुणवंत	अफ्रिकन टॉल, जे.१००६	आर.एल.-८८, आनंद - २	बुंदेल बरसीम -२, बी.बी.-३, पुसा जायंट	वेरानो, अमिगा	बुंदेल -१, बुंदेल - २	दशरथ	फुले हरिता, यु.पी.ओ.-४-१, जे.एच.ओ.-१९-१	के.-६७, के.-७४०, के.-६३६
जमीन	मध्यम ते भारी, निचरा होणारी	मध्यम ते भारी, निचरा होणारी	भारी, निचरा होणारी	मध्यम ते भारी, निचरा होणारी	भारी, निचरा होणारी	मध्यम ते भारी, निचरा होणारी	भारी, निचरा होणारी	हलकी, निचरा होणारी	भारी, निचरा होणारी	हलकी, खडकाळ जमीन
हंगाम	खरीप व रबी	खरीप व रबी	खरीप व रबी	रबी	रबी	खरीप व रबी	रबी	रबी	रबी	खरीप व रबी
पाणी व्यवस्थापन	१० ते १५ दिवसाने	१० ते १५ दिवसाने	१० ते १५ दिवसाने	८ ते १० दिवसाने	८ ते १० दिवसाने	८ ते १० दिवसाने	१० ते १५ दिवसाने	१० ते १५ दिवसाने	८ ते १० दिवसाने	१० ते १५ दिवसाने
हिरवा चारा उत्पादन (टन/हे/वार्षिक)	१६० ते १७०	२५० ते ३००	६० ते ७०	१०० ते ११०	४० ते ४५	३० ते ४०	३५ ते ४०	३० ते ४०	४० ते ५०	५० ते ६०